

Գիշի ՇԱՀՆԱԶԱՐ - 90

ՇՆՈՐՅՎՈՐ ՀՈԲԵԼՅԱՆԴ, ԹԱՐԳՄԱՆԱԿԱՆ ԱՐՎԵՍԻ ԱՐՔԱ

Ժամանակակից բանաստեղծ, թարգմանչ Գիշի Շահնազարի ծննդավայրը Թբիլիսին է: Ավարտել է Թբիլիսիի Պետական համալսարամի հայագիտության ֆակուլտետը: Երկար տարիներ աշխատել է Վրաստանի թարգմանական կոլեգիայում, 1984-87 թվականներին Թբիլիսիի Ստեփան Շահումյանի (այժմ Պ.Աղամյանի) անվան պետական հայկական դրամատիկական թատրոնի գեղարվեստական դեկանը: 1997թ.-ին՝ Վրաստանի Պետական գրասենյակի ազգամիջյան փոխհարաբերությունների կազմակերպչի ռեֆերենտի պաշտոնակատար: Որպես խմբագիր աշխատել է «Տաճառական պատմություն» թարգմանչական գրականության և հրատարակչության խմբագրություն:

Գիշի Շահնազարը ծնվել է հայ-վրացական ընտանիքում, ինչը զուտ կենսագրական պատահական իրողություն լինելով զատ, բնորոշում է նաև՝ բարի առարկաներու օրինակ հայի ու վրացու ազնվագարմ արյունը կրող մարդկային իր տեսակը: Ազնվագարմ այդ արյան պահանջին նաև հավատարմորեն ծառայում է նաև իր ստեղծագործությամբ:

Ազնվագի բանաստեղծ, թարգմանչ Գիշի Շահնազարին հայու վրաց գրականությունների թարգմանական արվեստի արքային, լավ են ճանաչում Վրաստանու և Հայաստանու, հենց նրա անշահախնդիր ջանքերի շնորհիվ՝ այսօր վրաց ընթերցողը հաղորդակցվում է հայ գրողների ստեղծագործություններին՝ առանձին ու առանձին:

Գրքերով: Լինելով մեր երկու հինավոր ժողովուրդների թարեկամության փայլուն խորհրդանշը՝ նա իր անջնջելի հետքն է դրոշմել այդ թարեկամության բազմադարյան պատմության մեջ:

Եթե մատենագրելու լինենք նրա թարգմանական վաստակը, նրանում կգտնենք հայ պեղիայի դարավոր ընթացքը. Գրիգոր Նարեկացի, Նահապետ Քուչակ, Սայարնովա, Հովհաննես Թու-

մանյան, Ավետիկ Խասհակյան, Վահան Տերյան, Եղիշե Չարենց, Պարույր Սեւակ, Ջան Սահյան, Սիլվա Կապուտիկյան, Վիկտոր Հովսեփյան, արդի բանաստեղծներ... Հնագույն ակունքներից մինչեւ նորագույն շրջանը ճգլու գրական մշակույթի այս կառուցքը կարող է այլազգի ցանկացած ընթերցողի գաղափար տալ՝ իրեն համար օտար այդ գրականության մասին: Այս դեպքում դա վրաց ընթերցողն է եւ նրա սեղանին հայ մշակույթի գանձերն են՝ գեղարվեստական ամփոփագիրը ազգային մտածողության եւ, ինչու չէ, հայ մարդու նկարագրի:

Մեծ ու անգնահատավի է Վրաստանի ու Հայաստանի գրողների միությունների՝ ԻՎ. Մաշաքելու ու Եղ. Չարենցի մրցանակների, Վրաստանի «Պատվո նշան» շքանշանի, Հայաստանի «Մովսես Խորենացի» մենակի ասպետ, Թբիլիսիի «Պատվակոր քաղաքացի» կոչումը ստացած Գիշի Շահնազարի ծառայությունը վրաց-հայ-

ԶՈՒԼԻԵՏԱ ԲԱԴԱՅՅԱՆ

Երբ մտածում եմ Գիշի Շահնազարի մասին, ապա անմիջապես պատկերացնում եմ Սայար-Նովային: Ինչպես Սայար-Նովան էր հանդիսանում երեք ազգերի՝ վրացիների, հայերի ու ադրբեջանցիների երգիչը, այնպես էլ՝ պարուն Գիշին վրացիների ու հայերի հարազատ զավակն է, ապրում է նրանց ուրախությամբ ու ցավիվ...

Նա ինձ համար մեծ անհատականություն ու ստեղծագործող է, իմաստում, հանգիստ, հավասարակշռված, խոհում: Մարդ, ով մշտապես հավատարիմ է այբբենական ծշմարտությանը, ինչը, ցավոք, շատերն անտեսում են եւ օգտագործած անձեռոցիկ պես դեն նետում, իսկ այդ ծշմարտությունը այն է, որ աշխարհը միայն սերը կիրիկ:

Դենց այդ սիրում է ծառայում Գիշի Շահնազարը իր ողջ կյանքում եւ բոլորի համար օրինակ դառնում, թե ինչպես պետք է հոգալ, հոգի դնել երկու հինավոր ազգերի թարեկամության մեջ, ինչպես պետք է մեծարել այդ բարեկամությունը նոր ազգակերով ու գուներով: Մարդու շունչն է կտրվում, երբ գիտակցում է, որ 70 տարուց ավելի է, ինչ շարունակվում է այդ մեծ ստեղծագործողի գրա-

կան կյանքը:

Պարուն

Գիշիին

մատուցում

եմ աւատություն,

քաջականություն

մեջ անդամություն

ու անդամություն

